Op de vroegste kaarten van het Hoogheemraadschap staat de Elsgeesterweg al ingetekend. De weg vormde toen al de verbinding vanaf de Rijn bij Rijnsburg naar Haarlem. Een verbinding die op één van de noord-zuid gevormde zandruggen ligt. Die loopt via de Eikenhorstlaan (de Schans), de Frank van Borselenlaan (Pukkieslaantje), de Oude Heerenweg en de Achterweg naar Lisse en verder.
Het is een weg, die net als een laan, geen verharding kende. Immers met een hard wegdek, klinkers of anderszins is een weg bestraat en wordt het ook een straat genoemd.
Het verhaal gaat dat Jacoba van Beieren, in de tijd dat ze in Voorhout woonde, te paard via de Elsgeesterweg naar Rijnsburg reed. Daar bezocht ze een vriendin van haar, de abdis van het Cisterciënzer klooster. De Elsgeesterweg was toen, in 1430 nog een karrespoor en ononderbroken. Er was geen trekvaart en geen spoorlijn die de doorgang verhinderde. Alleen de Dinsdagse Watering, de kreek die duinwater afvoerde richting het Leidsemeer, moest bij een ondiepte, een voorde, overgestoken worden.

Mede door deze geschiedenis is de Elsgeesterweg monumentaal in ons landschap. Een element van cultuur historische waarde. In het verleden hebben we, nogal ondoordacht, de 1e Elsgeesterweg geasfalteerd. Daarmee is afbreuk gedaan aan het monumentale karakter.
Gelukkig is er in 1657 een breuk gekomen in de weg door het graven van de trekvaart. Ook die heeft de aard van de weg beschadigd, maar dat is gezien het economische belang van toen, te begrijpen. De trekvaart kan immers beschouwd worden als de Betuwelijn van de zeventiende eeuw. Het is gelukkig ook de grens van het verharden van het wegdek gebleken.
En nu is er opnieuw discussie over een deel van de weg. Het gedeelte dat ligt tussen de trekvaart en de spoorlijn. De spoorlijn, die bij de aanleg in 1842 de weg ook pijn heeft gedaan en een litteken is gebleken. Vanuit een geschiedkundig oogpunt zal verharding onrecht doen aan het landelijk karakter van de weg. Het cultuur historische aspect zal in belangrijke mate verloren gaan. We zijn bekend met het gevolg: wat eenmaal verdwenen is komt niet meer terug.

De redenen voor verharding zijn terug te voeren tot één argument, namelijk gemakzucht. Makkelijker toegankelijk voor zowel voor fietsers als auto's. Minder opwerpen van stof op droge dagen.
Op een gemeentelijke discussieavond op 29 juni jl. werden de argumenten vóór en tegen ter tafel gebracht. Rollator en rolstoelgebruikers kunnen gebruik, of beter gebruik maken van een verharde weg. Maar een verharde weg nodigt ook tot een toename van het verkeer, tot sneller rijden. En een betere toegankelijkheid kan leiden tot toename van vandalisme. Het is een glijdende schaal. De volgende vraag zal zijn om het pad tussen Churchilllaan en 2e Elsgeesterweg te asfalteren.
Tijdens de bijeenkomst in juni bleek ruim 85% van de aanwezigen tegen verharding. Daarmee werd het standpunt van de HKV, geen verharding van de Tweede Elsgeesterweg, breed ondersteund.

Mocht de gemeenteraad desondanks toch voor verharding kiezen, dan is het goed om te beseffen dat gezien de cultuur historische waarde van de weg, het advies van de Erfgoedcommissie Teylingen gevraagd dient te worden.

Dank u wel

Historische Kring Voorhout (HKV)